ÅRSPLAN ULVSVÅG BARNEHAGE

2021-2023

Du er viktigst for barnet i den tida du er sammen med det

Barn trenger både barnehagen og familien sin

Barns aktivitet og lek er også pedagogikk

Barns behov og omsorg er også oppdragelse

Barn skal få glede seg over livets små og store begivenheter

Tida til å gjøre noe er nå – ikke i mårra eller neste år!

INNHOLD

Innledning	s. 1
Litt praktisk informasjon	s. 2
Styring og samarbeid	s. 3
Pedagogisk plattform, Visjon	s. 6
Dagsryme	s. 8
Årsrytme/Faste innslag gjennom hele året	s. 9
HMS	s.10
Rutiner for turer og trafikksikkerhet	s.11
Viktige områder i barnehagehverdagen	s.12
Arbeid for å forebygge vold og seksuelle overgrep	s.14
Forebygge mobbing	s.15
Barns medvirkning	s.16
Voksenrollen	s.16
Relasjoner og vennskap	s.17
Helsefremmende barnehage	s.18
Turer og uteliv	s.21
Godkjent helsefremmende barnehage	s.22
Samisk kultur	s.22
Digital praksis	s.22
Dokumentasjon og vurdering	s.23
Rammeplanen og årsplan	s.23
Rammeplanens 7 fagområder	s.24
Overganger	s.25
Progresjon	s.26

ULVSVÅG BARNEHAGE

INNLEDNING:

Ulvsvåg barnehage ligger i Nausthågen boligfelt i lokalene til den gamle skolen. Vi er i umiddelbar nærhet til ulike turområder og har et stort og variert uteområde.

Vi er en en-avdelings barnehage med plass til 20 barn. I år der barnetallet er høyt velger vi å dele i to barnegrupper etter alder og har base i hver vår avdeling deler av dagen.

Gjennom årsplanen vil vi gi en oversikt over aktiviteter og pedagogisk virksomhet gjennom året. Planen er et arbeidsdokument for personalet i barnehagen samt gi foreldre og andre interesserte innsikt og informasjon om innhold og det faglige arbeidet.

LITT PRAKTISK INFORMASJON

Åpningstider

Barnehagen har åpent alle hverdager utenom lørdag mellom 7.00 og 16.00

Fem dager i året er avsatt til planlegging. Da er barnehagen stengt.

Matordning:

Barnehagen gjør innkjøp til alle måltider. Hver torsdag lager vi et varmt måltid.

Barnehagen er en Helsefremmende barnehage og vi legger vekt på sunne råvarer og et variert kosthold. Vi forholder oss til kriterier for helsefremmende barnehager.

For pålegg, frukt og melk betaler foreldrene 300,-kr pr. mnd. full plass (forbehold om prisjusteringer). Dette betales sammen med barnehageregninga. Der det er allergier eller det av andre grunner ikke kan spise «vanlig» mat avtales med de enkelte foreldre. Det samme gjelder de aller minste som bruker grøt og flaske.

Sykdom:

Smittefaren er stor i en barnehage. Hold derfor barnet hjemme dersom det er sykt. Som en generell regel kan en si at dersom barnet er for sykt til å delta i vanlige aktiviteter ute eller inne, skal det holdes hjemme. Dette av hensyn til barnet selv og av hensynet til de andre barna ved smittefare.

Oppkast/diare hjemme i 48 timer etter at diareen har opphørt – dette er veldig viktig for oss for å hindre spredning av harde virus.

Dersom sykdom oppstår i barnehagen blir foreldre kontaktet og barnet hentes hjem.

Klær:

Vi er ute i allslags vær og trenger klær som passer for de ulike årstider og værtyper. Ha alltid skifteklær liggende i barnehagen. Obs. husk merking…

Tider:

Barna bør være kommet til barnehagen innen kl.9.30.

Gi oss beskjed dersom barnet kommer senere eller ikke kommer i det hele tatt.

STYRING OG SAMARBEID

Administrativ tilknytning

Barnehageloven med forskrifter er de øverste juridiske rettsreglene som barnehagene i Norge styres etter.

I Hamarøy er barnehagene underlagt sektor for oppvekst. Kommunen har utarbeidet vedtekter for de kommunale barnehagene.

Samarbeidsutvalget

Samarbeidsutvalget i Ulvsvåg barnehage består av en representant fra foreldregruppa, en representant fra personalgruppa og en politisk valgt representant fra kommunen. Styrer har sekretærfunksjon i utvalget.

Om samarbeidsutvalgets oppgaver vises til vedtektene og forskrift til barnehageloven.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte til barna i barnehagen. I foreldrerådet skal det tes opp saker av viktighet for foreldrenes/barnas forhold til barnehagen. Se forskriftene til Barnehageloven.

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

Personalet i barnehagen trenger impulser, kunnskap og råd fra ulike hold for å kunne:

- Gi et godt tilbud til det enkelte barn
- Utnytte barnehagens ressurser til det beste for barnehagen som helhet
- Utvikle/forbedre arbeidsformer og arbeidsmiljø blant personalet

Ulike samarbeidspartnere kan være:

PP-tjenesten

Rådgivningskontor vi kan kontakte for veiledning og hjelp, både for enkeltbarn og gruppe. I PP-tjenesten er det ansatte med ulike fagområder, bl.a. psykologer, spesialpedagoger og logopeder. Vår barnehage har en egen kontakt som har ansvar for å koordinere nødvendig kompetanse fra PPT og evt. andre.

Oppvekst

Som nærmeste overordnede vil sektor for oppvekst være en viktig samarbeidspartner. Både administrativt og pedagogisk har barnehagene nært samarbeid og oppfølging fra ledelsen, både ved møter, kursing og støtte.

Oppeid skole

Barna fra Ulvsvåg barnehage begynner sin skolegang på Oppeid. Siste året i barnehagen inneholder rutiner for samarbeid med skolen, bl.a. jevnlige møter, arbeid knyttet mot tidlig innsats i grunnleggende ferdigheter – «språkløypa» f.eks. og felles kursing . Gjennom hele året har barna førskole i sin egen barnehage. I fra medio mars er barna med førskolegruppa fra Oppeid ca. hver 14.dag. Skolen og barnehagen samarbeider om dette opplegget. I løpet av våren får de treffe læreren de skal ha og de får være sammen med «fadderne» sine fra 5.kl.

Vi har gode erfaringer med dette samarbeidet og vi ser at ordningen er med på å trygge overgangen.

Knut Hamsun videregående skole

I samarbeid med KHV tar vi imot elever for praksisperioder i forbindelse med utdanning innenfor helse- og oppvekst.

Vi er også godkjent som lærebedrift og tar imot lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Universitet/høgskole

Vi kan også ta imot studenter som tar utdannelse som barnehagelærer.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten i Hamarøy har et vertskommunesamarbeid med Bodø kommune. Det lokale kontoret ligger på Drag.

Vi har samarbeidsmøter med barneverntjenesten jevnlig med formål å skape bedre dialog og ha en arena for å kunne møtes, drøfte og bli bedre kjent med hverandres tjenester.

Helsesøster

Vi har besøk av helsesøster ca. 4 ganger i året og får veiledning og råd bl.a. gjeldende kost og helse. Både helsesøster, tannlege/tannpleier kan bistå på foreldremøter der dette er tema.

Foreldre

Viktigste samarbeidspartnere er foreldre/foresatte. Vi legger vekt på at samarbeidet skal ivaretas både formelt og uformelt.

Det skal være lav terskel for å ta kontakt og tidlig ta tak i evt. utfordringer eller problemer.

Kontaktpunkter:

- Introduksjonsbrev

-Ved henting og bringing

-Foreldremøter

-Foreldresamtaler; to i året og ellers ved behov

-Sosiale sammenkomster; sommerfest, nissefest, dugnad, basar o.l.

Andre barnehager

Utveksle erfaringer og støtte. Styrermøter. Besøke hverandre sammen med barnegrupper. Samarbeider under prosjektarbeid.

Personaldag: Styrerne samarbeider om et turopplegg en dag i året for alle ansatte i alle barnehagene. Innholdet skal ha en sosial profil der det å treffes og ha felles opplevelser står sterkt. Det skal også ha en fagbit som varierer fra år til år og kan være bidrag fra den enkelte barnehage eller faglige oppgaver som styrerne har planlagt. En rød tråd gjennom alle personaldager er at vi skal ha et historisk perspektiv på alle områdene vi besøker og vi leier gjerne inn lokal ekspertise til gode foredrag. Over 20 år har vi gjennomført disse dagen; vi har lært mye, blitt kjent med egen bygd og nærområder og ikke minst hatt et sosialt treff på tvers av alle barnehagene.

PEDAGOGISK PLATTFORM

Trivsel er et viktig fundament, derfor legger vi stor vekt på nettopp dette. Både ved å ha det ryddig og trivelig rundt oss og å finne arbeidsformer og organisering som fungerer godt.

Barn trives best, lærer og utvikler seg mest når de har det morsomt, får velge selv og får ta utgangspunkt i det de selv er mest interessert i.

Respekt og omsorg for hverandre (barn, foreldre, medarbeidere) er viktige stikkord. Se enkeltindividet. Som voksne i barnehagen har vi en viktig rolle som tilretteleggere, observatører og rollemodeller.

Gjennom personalets holdninger og verdier, kunnskaper og ferdigheter skapes rammene for barnas opplevelser og erfaringer. Dermed har vi som voksne viktig innflytelse på barnas selvoppfatning, evne til sosialt samspill og hvilke erfaringer barna får. De voksne er derfor barnehagens viktigste ressurs.

Barnehagen skal være en arena for **læring og utvikling**. Gjennom lek, samhandling med andre og varierte muligheter for utfordringer, opplevelser og erfaringer skal hver enkelt få mulighet til utvikling fra sitt ståsted. Alt som foregår i løpet av barnehagedagen,- fra omsorg og daglige rutiner til lek og planlagte aktiviteter er pedagogisk arbeid.

Barna kommer til barnehagen med forventninger. Med seg har de en sekk full av erfaringer fra sitt unge liv med familie og venner. I sekken samler de erfaringer gjennom hele livet som de bærer med seg videre. Dette blir til slutt barnets egen livshistorie som de bærer med seg videre og som forteller hvem de er.

Vi ønsker å bidra med gode opplevelser fra barnehagen. Tida i barnehagen er en viktig del av barnets liv.

Vi ønsker å skape et miljø som gir rom for alle forskjeller blant oss og der vi føler **tilhørighet og trygghet.** Det skal føles godt å komme til barnehagen.

VISJON

Ut fra dette har vi kommet til følgende «leveregler» som vi ønsker skal ligge til grunn for våre handlinger:

- Vi skal være til stede for barnet her og nu
- Vi skal rose all adferd der barn viser omsorg og omtanke for hverandre
- Vi skal sammen med barna søke svar på deres spørsmål og undring
- All vår adferd skal være tuftet på en positiv holdning.
- Vi skal vise respekt for barnas lek

«Mens vi prøver å lære barna våre om livet,
lærer barna oss om hva å leve handler om»

DAGSRYTME I BARNEHAGEN

7.00 Barnehagen åpner

Alle møtes i «Småtrollan»

8.00 Frokost hver for oss – store og små går hver til sin side.

8.30 Frilek / evt. utetid for de minste

9.30 Evt. planlagte aktiviteter (tema, førskole, gruppesamlinger)

10.15 Samlingsstund

10.30 Måltid

11.00 Toalett, stell. De minste skal legge seg, de største kler på seg for utetid.

11.30 Utetid

12.30 De første av «sovebarna» skal vekkes, kles på og evt. gå ut

13.30 Måltid m/frukt. Ute eller inne alt etter vær, årstid.

14.00 Frilek, ute eller inne

16.00 Barnehagen stenger

Avvikling av pauser 11.30 – 12.45

Alle tider er ca.tider – avhengig av dagen og barna.

FASTE

INNSLAG GJENNOM HELE ÅRET

HØST

Oppstart/tilvenning

Temaer knyttet til årstid

Planleggingsdag

Foreldremøte

Foreldresamtaler

Brannvernuke

Førskole i barnehage

VINTER

Temaer knyttet til årstid

Jul og advent

Nissefest

Lucia

Kirkevandring for 4-6 åringer

Samisk uke

Karneval

Solfest

Førskole i barnehage

VÅR

Temaer knyttet til årstid

Påske

Barnehagedagen

17. Mai

Førskole Oppeid

Foreldresamtaler

Planleggingsdag

SOMMER

Temaer knyttet til årstid

Sommerfest

Ferieavvikling

ARBEID MED HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Alle punktene er jevnlig oppe i personalmøter. Rutiner blir endret og redigert ved behov.

- Barnehagen har en beredskapsplan som er tilgjengelig dersom alvorlige hendelser skulle oppstå
- Barnehagen har tiltaksplan ved mobbing
- Det gjennomføres årlige førstehjelpskurs og brannforebyggende kurs for de ansatte. Felles med sentralskolen senere år. I koronatider i hver enhet.
- Barnehagen følger kriterier for helsefremmende barnehager
- Barnehagen har rutiner for inne -og utemiljø og varsling om evt. avvik
- Barnehagen har rutiner for turer og trafikksikkerhet

RUTINER FOR TURER OG TRAFIKSIKKERHET

- Alltid med førstehjelpspute, telefon og telefonliste
- Godkjente stoler som hvert barn tar med seg hjemmefra ved evt. biltur. Det samme gjelder redningsvester. Foreldre må skriftlig ha godkjent at deres barn kan fraktes i bil, båt eller buss. Dette gjelder for hver enkelt tur og på eget skjema.
- Barn/voksen skal alltid være synlige for hverandre på turen.
- Barnehagen har egen parkeringsplass for foreldres og ansattes biler i god avstand fra barnehageområdet.
- Vi har informasjon om trafikksikkerhet på høstens foreldremøte.
- Vi bruker refleksvester på turer utenfor barnehageområdet.
- Vi har årlig tema der trafikkopplæring står i fokus.
- Vi øver på trafikkregler når vi ferdes langs veien.

VIKTIGE OMRÅDER I BARNEHAGEHVERDAGEN

Allsidige leke –og aktivitetsmuligheter

I barnehagen går arbeid, lek og læring hånd i hånd. Barnehagebarnet leker når det arbeider og arbeider når det leker og lærer i begge sammenhenger. I barnehagepedagogikken er imidlertid leken den sentrale virksomheten. Både arbeid og læring er underordnet og innordnet i leken.

Barnet leker fordi det har lyst. Det vi kaller den frie leken kan derfor bare planlegges indirekte. Det gjør vi ved å sette av tid til lek og ved å tilrettelegge miljøet. Her er det viktig at miljøet er trygt, at barna har tilgang på utstyr og materiell og at leken har en stor og fast plass i dagsprogrammet. Lyttende og tilstedeværende voksne fanger opp nye behov for en utviklende lekehverdag. Man må sørger for forandringer og justeringer i det fysiske miljøet ut fra barnas interesser og hvor de har fokus.

Omsorg

Barna skal kunne gi og vise omsorg. Dette forutsetter at de opplever omsorg også i barnehagen.

Individuell omsorg i barnehagen vil konkret innebære:

- Voksne og barn bryr seg om hverandre
- Barnet møter anerkjennelse og respekt for den de er og det føler seg sett og verdsatt.
- Det hersker trygge og aksepterende forhold
- Barnets helse og fysiske velvære blir tatt vare på
- Barnet skal føle nærhet og beskyttelse.

Gruppevis omsorg innebærer at:

- Barna får oppleve fellesskap og tilhørighet utenfor familien
- De opplever felles ansvar for daglige oppgaver og får følelse av barnehagen som «deres»
- De kan glede seg over felles opplevelser

Barna trenger hjelp til å engasjere seg i fellesskapet og til å løse konflikter på en konstruktiv måte.

Normer/verdier

I barnehageloven § 1 (Formål) står det:….Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene……

I barnehagen samles de ulike verdier/normer barna har med seg hjemmefra. Direkte tros og lærespørsmål er det hjemmets oppgave å formidle.

Barnehagen skal vise respekt for de holdninger og trosretninger barna har med seg til barnehagen og deres kulturelle bakgrunn.

De kristne høytider markeres i barnehagen og barna skal lære hva de ulike høytidene står for. De skal også få kjennskap til tradisjoner og merkedager/høytider som er representert fra andre kulturer i barnehagen.

Fellesskap, toleranse og likeverd er verdier som står sentralt i arbeid med barn. De skal lære å se, verdsette og respektere hverandre slik de er. De skal få oppleve at de er en del av gruppa og at de blir akseptert utfra eget ståsted og de forutsetninger de har.

ARBEID FOR Å FOREBYGGE VOLD OG SEKSUELLE OVERGREP

« GJØR MEG TRYGG »

Plan for arbeidet mot seksuelle overgrep og vold for helsestasjonen, barnehagene og skolene i Hamarøy kommune.

Arbeidet organiseres som deltema med progresjon i innhold over 3 år.

- Utvikle barnas begreper og positivt forhold til egen kropp og følelser
- Utvikle barnas holdninger og evne til å sette grenser for egen kropp
- Skape holdninger til hva som er akseptable /uakseptable hemmeligheter og berøringer.
- Gi barna handlingsstrategier for hva de bør gjøre om de eller noen de kjenner havner i vanskelige situasjoner.
- Gi kunnskap.

Dette er et forebyggende arbeid og skal fortsette kontinuerlig og bli en del av andre temaer og områder i barnehagehverdagen. Det er også en grunnleggende og viktig del i personalarbeidet.

FOREBYGGE MOBBING

Def.: «gjentatte negative handlinger over tid, hvor det er ubalanse i maktforholdet» Da snakkes det ikke om enkeltepisoder, men mønster som gjentar seg, utestengelse og baksnakking.

Det vil være naivt å tro at mobbing ikke kan forekomme i barnehagen.

Tiltak:

- Læringsmiljøprosjektet
- Oppmerksomme, tydelige og tilstedeværende voksne. Alltid de voksnes ansvar, for å se og for å forebygge.
- Tett på i lek, uten å ødelegge leken
- Observasjoner rundt barn, lek og samhandling.
- Snakke med barna, gode samtaler om hvordan vi er mot hverandre og hvordan vi ikke skal være mot hverandre.
- Involvere foreldre der situasjonen utvikler seg
- Arbeide med å utvikle sosiale ferdigheter.
- Invitasjoner til bursdager og andre private tilstelninger skal ikke legges i barnas hyller med mindre alle er inkludert.
- Personalet deltar i opplæring gjennom deltakelse i «læringsmiljøprosjektet». F.o.m. høsten 2020 og i to år skal skoler og barnehager i Hamarøy delta i dette prosjektet som setter fokus på temaet mobbing.

BARNS MEDVIRKNING

Barna i barnehagen skal ha reell mulighet til å innvirke på barnehagedagens innhold. Dette sier barnehageloven §3*: Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet*.

Dette krever en bevisst holdning til barnets rett til selvstendige meninger og oppfatninger. Gjennom dagens gjøremål involveres barna og tas med på praktiske avgjørelser. Den voksne skal se og kjenne barnet, skape nære relasjoner, tolke den non-verbale kommunikasjonen, være lyttende og vise forståelse, veilede, støtte og hjelpe. Ikke alltid lett å gjennomføre i travel hverdag, men vi skal ha dette i tankene: *Hvorfor sa jeg nei, kunne det vært ja? Hørte jeg godt nok etter og tok jeg meg tid? Forklarte jeg godt nok og gav jeg valgmuligheter? Ga jeg uttrykk for å respektere barnets meninger?*

Vi gir barna mulighet til innflytelse i egen hverdag gjennom:

- Gode relasjoner barn-voksne
- Menneskesyn – respekt og anerkjennelse av andre menneskers meninger. **Også barns**
- Gode samtaler
- Engasjerte og støttende voksne som oppmuntrer barna til å hevde egne meninger
- Voksne som er bevisste på at alder og individuelle forutsetninger gir ulike uttrykksformer.
- Spørre oss selv: Hvorfor sa jeg NEI og ikke JA – eller: « la oss se på det sammen»

VOKSENROLLEN

De voksnes kommunikasjon, samarbeidsevne, menneskesyn og innsikt i barns utvikling setter sitt preg på miljø og klima i barnehagen. Forståelse for at du med hele deg bør være til stede både fysisk og mentalt er viktig for den hverdagen barnet opplever og får erfaring fra. De voksne er derfor barnehagens viktigste ressurs.

Akkurat som barna er de voksne i barnehagen forskjellige og har ulike forutsetninger og bakgrunner, heldigvis! Det gjenspeiler livet slik det er. Sammen gjør vi hverandre gode.

Vår oppgave blir å danne den felles plattformen for hvordan vi mener de voksnes rolle skal ivaretas i barnehagen og ha samme mål:

- se det enkelte barn
- hjelpe til med å sette nødvendige grenser
- være fleksibel; tåle uforutsette og ikke-planlagte hendelser, litt kaos
- vise følelser
- være tydelig og rettferdig

- lytte
- trøste, ha stort fang og gode armer
- deltaker og medaktør i lek når det kreves
- veilede, rose og hjelpe hverandre
- veilede og hjelpe foreldre når det trengs

RELASJONER og VENNSKAP

Samspill med andre mennesker er avgjørende for barns utvikling. En god relasjon er preget av interesse, raushet og tillit. Gjennom vennskap og gode relasjoner skapes det beste grunnlaget for læring og utvikling.

Det å bli kjent med hele barnet er avgjørende for hvordan vi møter hverandre og forstår hverandre. God dialog med foreldrene er viktig i å kjenne både barnehagebarnet og familiebarnet.

I barnehagen skal vi legge til rette for at barna kan etablere vennskap. Vi har som mål at alle skal oppleve vennskap og bli inkludert. De voksne er viktige hjelpere til å bidra der noen strever med å komme inn i lek og aktiviteter

HELSEFREMMENDE BARNEHAGE

1. Helsefremmende arbeid er forankret i barnehagen
   * Er beskrevet i årsplan

ANSVARSOMRÅDE	HVEM	HVA GJØR VI
Håndhygiene	Hovedansvar pedagogisk leder. Alle	Innlæring av gode hygienerutiner fra barna er små. Følge opp, veilede nye ansatte og vikarer. Følge rutiner beskrevet i «mathåndtering i barnehager» ved arbeid med mat i barnehagen.
Psykisk helse og psykososialt miljø	Hovedansvar pedagogisk leder. Alle	Ta opp som tema på personalmøter Beredskapsperm med tiltakskort Arbeide forebyggende mot mobbing/utestengelse. Sette inn tiltak ved mobbing.
Mat og måltider	Hovedansvar pedagogisk leder. Alle	Følge retningslinjer for servering /tilberedelse av mat og renhold på kjøkken gitt av Mattilsynet .
Fysisk aktivitet	Hovedansvar pedagogisk leder. Alle	Fysisk aktive minst 90 min. pr. dag. Tilrettelegge for varierte og alderstilpassede utfordringer. Tiltak og observasjoner rundt enkeltbarn – alle med.

2. Barnehagen tar opp psykisk helse og psykososialt miljø på et personalmøte høst og et møte i vårhalvår. Ved behov flere.
   Barnehagen har beredskapsperm med tiltakskort for alvorlige hendelser
   Vi har egen tiltaksplan ved mobbing og oppfølging av dette.
3. Alle barn er aktive minst 90 minutter hver dag.
   Tilrettelagt for aktivitet året rundt; ute, på turer, i gymsal.

Gjennom daglige observasjoner og gjennomgang av disse kan vi sette tiltak for evt. de som faller utenfor motorisk eller er passive i lek og aktivitet:

- Observasjonsskjemaer, bl.a. «Alle med»
- Tiltak: Bruke små grupper, f.eks. etter alder. La de minste gå mer. Som voksen ta del i leken og få med alle. Gi mestringsfølelse. Lage naturstier.

4. Nasjonale retningslinjer for mat og måltider i barnehagen følges.
   - To fullverdige måltider hver dag pluss et fruktmåltid.
   - Vi sitter minst 30 minutter til bords ved hovedmåltidet.
   - Frokost kl. 8.00 for de som ikke har spist hjemme
   - Det serveres melk til frokost og hovedmåltid, ellers drikkes det vann.
   - Måltidene er et trivelig, sosialt innslag i dagen der alle deltar, liten og stor. Vi ser på måltidet som en pedagogisk læringsarena for mange områder.
5. Barnehagen er tobakksfri
   Ingen av de ansatte røyker i arbeidstiden.
6. Barnehagen har fokus på god hygiene
   - Vi følger retningslinjer gitt av Mattilsynet «mathåndtering i barnehager»

   Dette er rutiner for renhold, håndhygiene og personlig hygiene, kjøle -og fryselagring og tining av matvarer. Skjema for avkryssing i kjøkken.
   - Engangshansker brukes til daglig stell og ved blødende sårbehandling.
   - Pedagogisk leder/styrer varsler foreldre ved for utbrudd av smittsomme sykdommer.
7. Barnehagen bidrar til at barna erfarer og lærer hva som er helsefremmende
   - Vi samtaler med barna om vennskap; hvorfor gode venner er viktig
   - Hygiene, bakterier, smitte
   - Sunt kosthold bra for kroppen vår
   - Hvorfor snus og røyk er dumt
8. Barnehagen har godt samarbeid med foresatte og tverrfaglige tjenester etter behov
   - Foreldresamtaler to ganger pr. år. I tillegg ved behov
   - Foreldremøter 1-2ganger pr. år
   - Helsesøster, PPT og barnevern
9. Barns medvirkning vektlegges
   - Samtaler med barna
   - Lese og tolke små barns nonverbale kommunikasjon
   - Respektere og imøtekomme barns ytringer
   - Være med barna og finne svar på filosofiske og undrende tanker og spørsmål
   - Si ja oftere
10. Barnehagen arbeider systematisk med sikkerhetsfremmende og ulykkesforebyggende arbeid
    - Førstehjelpskurs 1 gang pr. år
    - Trafikkopplæring 1 gang pr. år (Naffens trafikkboks)
    - HMS-rutiner for inne – og utemiljø, internkontroll
    - På tur :
      * førstehjelpspute, telefon, telefonliste
      * Egen sekk til hvert barn med mat, drikke, klær til evt. skifte

* Godkjente stoler som hvert barn tar med hjemmefra ved evt. frakting i bil.
  Det samme gjelder redningsvester
  Foreldre må skriftlig ha godkjent at barn kan fraktes i bil/buss/båt.
* Barn / voksen skal alltid være synlige for hverandre på turen.

Barnehagen har driftsgodkjenning etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

TURER OG UTELIV

Vi har mange fine turområder i nærheten av barnehagen. Disse brukes hele året, men i større grad i den lyse årstida.

Ofte står planlagt tur på ukeplanen, men vi har ingen faste turdager. Vi ønsker å stå litt fritt og det er ofte flere småturer i løpet av ei uke. Gjerne knyttet opp mot et tema. Vi bruker også tur som en del i pedagogisk oppfølging av enkeltbarn (skoggruppe)

Et område som står vårt hjerte nært er «Ruska»: Et gammelt islandsk sagn forteller om trollmora Ruska med sine åtte barn som har slik kjærlighetssorg og lengsel etter mannen sin at hun begir seg i vei med alle små over fjell og daler for å møte ham. Enden på sagnet er at sola kommer og Ruska og alle ungene blir til stein. Området er i skogen ikke langt unna barnehagen. Her er det en stor stein med mange små steiner rundt. I løpet av mange år har vi hatt bålplass, bygd fuglekasser, hatt bærplukking og lek i skogen og ved elva. I 2019 fikk vi på dugnad satt opp en flott grillhytte som benyttes av både barnehagen og andre turgåere.

Området innenfor barnehagen er stort og variert. I tillegg kan vi bruke det gamle uteområdet til skolen og fotballbanen.

HELSEFREMMENDE BARNEHAGE

Barnehagen vår ble godkjent som helsefremmende barnehage i 2017.

Det vil si at vi oppfyller gitte kriterier og forplikter oss til å arbeide etter disse. Er beskrevet i egen plan. Tiltakene skal gjennomgås i personalmøte to ganger pr. år og evalueres og evt. revideres.

SAMISK KULTUR OG SPRÅK

Rammeplanen sier at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og vektlegger at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold.

Vi lærer sanger og noen ord på samisk, lærer å telle. Filmer, fortellinger og mat som er samisk relatert benyttes spesielt gjennom hele februar.

DIGITAL PRAKSIS

Rammeplanen gir føringer for at barnehagen skal støtte opp om barnas læreprosesser ved bruk av digitale verktøy.

Vi bruker mye bilder som barna er med å redigere og skrive ut til forskjellige temaer.

Digitale former og figurer brukes også i pedagogiske opplegg og til kreative arbeider. Ved kunnskapssøking får de eldre barna lete på nett etter svar. Knyttet til digitale medier.

Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse.

DOKUMENTASJON OG VURDERING

Vi lager månedsplan med innhold ut fra tema og fokusområder i årsplanen. Denne legger vi i barnas hylle hver mandag, de fleste ønsker den på veggen hjemme.

Hver fredag sender vi en ukesrapport på mail til alle foreldrene der vi i tekst og bilder dokumenterer ukas innhold.

Gjennom observasjoner av barn og barnegruppe kan vi evaluere arbeidet og revidere arbeidsmåter. Foreldrene holdes oppdatert gjennom foreldresamtaler og daglige treff der man utveksler nyttig informasjon. Foreldrene er viktige samarbeidspartnere i vurderingen av arbeidet vårt.

I personalmøtene og planleggingsdager vurderes det pedagogiske arbeidet fortløpende og både enkeltbarn, problemstillinger og samarbeid blir reflektert over og gi grunnlag for videre arbeid og forbedringer.

Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved all dokumentasjon av barn og barnegruppen. Samtykkeerklæring ved spesielle behov for deling av informasjon.

.

RAMMEPLANEN og ÅRSPLAN

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver.

Rammeplanen gir styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Den gir også informasjon til foreldre, eiere og tilsynsmyndighet.

Ut fra rammeplanens 7 fagområder utarbeider vi en virksomhetsplan/årsplan som revideres hvert 3. år. I vår barnehage lager vi halvårsplaner – høsthalvår og vårhalvår - med temaer og innhold for gjeldende år.

De fleste fagområdene er representert i dagliglivets aktiviteter. Barnehagens arbeidsform er i stor grad tverrfaglig. I tillegg blir det arbeidet mer systematisk med fagområdene gjennom tema-arbeid og bearbeiding av opplevelser fra turer og lignende. Temaarbeidet foregår i grupper av barn tilpasset alder.

Hvert år har vi et eller to satsningsområder fra rammeplanens fagområder som spesielt blir vektlagt. Disse vi være nærmere beskrevet i halvårsplanen.

RAMMEPLANENS 7 FAGOMRÅDER

ANTALL, ROM OG FORM

Matematiske begreper

Fokus på tall, mengder, former, ulikheter og likheter

Sortering, gjenkjenning

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Rim, regler, rytme og takt

Musikk og sang

Språket i samhandling med andre

Begrepsforståelse

Mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Samtale og refleksjon

Få kjennskap til andre religioner og kulturer

Normer og regler i det norske samfunn

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Få mulighet til å uttrykke seg gjennom forskjellige aktiviteter som forming, musikk og drama

Glede ved egen skapende virksomhet

Bruke fantasi og kreativ

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Vi bruker nærmiljøet for å gi barna kunnskap og tilknytning til sitt eget nærmiljø

Besøk bedrifter, trappebesøk hos hverandre,

KROPP, BEVEGELSE, HELSE

Positiv selvoppfatning gjennom mestring

Utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp, og at vi er forskjellige

Kunnskap om menneskekroppen og betydningen av sunne vaner og kosthold

Gjøre ulike bevegelseserfaringer

NATUR, MILJØ OG TEKNIKK

Innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen

Kjennskap til dyr, fugler og vekster

Erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet

Lære seg å iaktta, undre seg og samtale om fenomener i den

Barnehagen utarbeider sin egen årsplan ut fra rammeplanen

OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

De nye barnas foresatte får i mai måned et skriv fra barnehagen med en del praktisk informasjon.

Oppstarten skal være trygg og god, de første dagene er mor eller far med.

Barn som oss er forskjellige, og det varierer hvordan barna tilvenner seg den nye hverdagen. Men tid er et stikkord, og tilvenningen kan gå over flere dager. De første tilvenningsdagene bør være korte, det er viktig at barnet får gå hjem før alt blir slitsomt, slik at det føles godt å komme tilbake.

I juni setter vi av dag for «bli-kjent-besøk» for nye barn. Vi ønsker i tillegg også velkommen for mer uformelle besøk, slik at barnehagen allerede er et kjent sted før oppstart.

Første dag har pedagogisk leder samtale med foresatte der informasjon begge veier blir utvekslet.

Etter den første fasen i tilvenningen er over og barnet er overlatt i barnehagen uten foreldre kan det oppleves tungt for mamma eller pappa. Det er derfor viktig at vi formidler tett hvordan det går.

SKOLESTART

Fem-åringene har det siste året i barnehagen førskole ukentlig. Vi bruker Trampoline som aktivitetsbok, men utvider gjerne temaarbeid i førskolegruppa.

Februar: Skolen i samarbeid med barnehagen inviterer til foreldremøte for foresatte neste års 1.klasse.

Februar: Skoleinnskriving

Mars/april: Førskole 1 dag annenhver uke på Oppeid skole sammen med førskolebarna fra Oppeid.

Ved spesielle behov samarbeidsmøter barnehage/skole i juni

PROGRESJON

De syv fagområdene som er beskrevet er integrert i barnehagens dagligliv, temaer og årstider. Barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold. For å synliggjøre hva vi legger vekt på i de forskjellige alderstrinn har vi her laget en kortfattet progresjonsplan. Denne er ikke fasit på hva barna skal mestre innen hvert alderstrinn, men hva de skal være innom i løpet av barnehagetida. Utfordringene skal være tilpasset erfaringer, kunnskaper, interesser og erfaringer til det enkelte barn. De skal oppleve mestringsfølelse og samtidig ha noe å strekke seg mot.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

ALDER	BARNA SKAL	PERSONALET SKAL
1 – 2 ÅR	• Gjenkjenne eget navn • Bli kjent med ulike bøker • Bli kjent med ulike barnesanger, rim og regler • Tilegne seg ord, og etter hvert sette sammen til to- og treordsytringer	• Lese for barna • Introdusere bøker • Synge, bruke tøysevers, rim og regler • Støtte barnet gjennom benevning og repetisjon
3 -4 ÅR	• Sortere ord i kategorier som f.eks. dyr, farger, klær, kroppen og årstider • Sette sammen flere ord til et nytt ord • Snakke i fullstendige setninger	• Leke med språket • Lese variert • Samtale og dialog om opplevelser • Sanger, rim, regler og bevegelsesleker
5 - 6 ÅR	• Ta imot og følge instruksjoner og kollektive beskjeder • Oppleve glede ved bruk av bøker • Gjenfortelle en historie • Lære å se og tolke andres kroppsspråk og ansiktsuttrykk • Ha hensiktsmessig stemmebruk	• Gi tydelige beskjeder • Tilby variert utvalg av bøker • Bruke verktøy og metoder som språkkista, skoggruppe, steg for steg • Være gode rollemodeller • Lytte, være til stede

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

ALDER	BARNA SKAL	PERSONALET SKAL
1 – 2 ÅR	• Allsidig fysisk og motorisk lek inne og ute • Dans og bevegelse • Vaske hender • Spise selv og smake på forskjellig mat • Mestre enkle plagg i av -og påkledning	• Tilrettelegging av fysisk miljø inne og ute • Tilrettelegge for bruk av kroppen gjennom musikkopplevelser • Hjelpe og støtte • Tilby rikt utvalg av forskjellige smaker og konsistenser
3 – 4 ÅR	• Allsidig lek inne og ute • Selvstendig ved toalettbesøk • Selvstendig ved av -og påkledning • Øvelser som hoppe, løpe, balansere, rulle, krype • Selvhjulpen under måltider • Være medhjelper i matlaging og smake det en har laget	• Være støtte, men oppmuntre til å klare selv • Gi god tid • Legge til rette for variert og kreativ lek både ute og inne. Bruke gymsal • Ta barna med i forberedelse og tilberedning av mat
5 – 6 ÅR	• Lengre turer i skog og mark • Kjennskap til hva kroppen trenger av næring og bevegelse for å kunne fungere godt • Godt blyantgrep og kunne klippe etter en strek • Selvstendig ved måltider, i påkledning og ved toalettbesøk	• Turer utenfor barnehagens område • Gi barna kunnskap om sundt kosthold og bevegelse • Legge til rette for finmotoriske aktiviteter • Gi tid og rom for å øve selv

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

ALDER	BARNA SKAL	PERSONALET SKAL
1 – 2 ÅR	• Oppleve ulike årstider, vær og endringer • Erfaring med turer i ulendt terreng • Bli kjent med dyr og insekter som er vanlige hos oss	• Bruke hele uteområdet og ta barna med på oppdagelser • La barna få erfaringer; lukte, kjenne, smake • Grave etter småkryp, bruke språket og navngi. Finne i bøker
3 -4 ÅR	• Bli kjent med ulike årstider • Være med å så frø • Kjenne navn på ulike dyr, planter og insekter • Lære å passe på naturen og miljøet • Få erfaring med data og kamera • Få delta i fysikkeksperimenter	• Være ute og kjenne årstidene på kroppen. • Bruke litteratur, musikk faktabøker og internett • Lære om miljø og natur og hvordan vi mennesker kan gjøre skade • Undre seg sammen med barna og søke/lete svar sammen • Vise respekt for naturen
5 - 6 ÅR	• Oppleve turer med varierende lengde, vanskelighetsgrad og turmål • Kunne bruke tekniske hjelpemidler som pc og kamera • Kunne innhente informasjon om dyr og natur gjennom bøker, sammen med andre og internett • Oppleve ulike årstider og erfare hvordan de påvirker hverdagen	• La barna oppleve glede og mestring ved forskjellige turer. Ha øye for individuelle utfordringer • Se etter forandringer i naturen sammen med barna • Legge til rette for pc-bruk • Ha tilgjengelig oppslagsmateriell • Snakke om været, påkledning, endringer i naturen i samlinger

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

ALDER	BARNA SKAL	PERSONALET SKAL
1 – 2 ÅR	• Delta i tradisjoner knytta til jul, påske og lignende • Få oppleve vennskap og gode relasjoner • Bli møtt med anerkjennelse for sine følelser og få hjelp til å håndtere dem	• Tilrettelegge samlinger og aktiviteter ut fra behov og utvikling • Være til stede, observant og deltakende • Se alle, jobbe med relasjoner, alle skal ha en venn • Opptre støttende og trøstende
3 -4 ÅR	• Kunne delta i samtaler om følelser og hvordan vi er mot hverandre • Sette ord på følelser hos seg selv og andre • Erfare at det er forskjeller mellom barn i ulike land og kulturer • Få verktøy til konflikthåndtering	• Samtale med barna om følelser, være obs sin egn voksenrolle • Markere høytider • Anvende ulike pedagogiske opplegg som «steg for steg», «forut» • Kjennskap til ulike kulturer
5 - 6 ÅR	• Kunne reflektere rundt valg, handling, konsekvens, både i forhold til seg selv og andre • Oppleve og erfare mangfold på en positiv måte • Ha respekt for hverandres ulikheter	• Gi tid og anledning til refleksjon og samtale rundt handlinger og valg • Ha fokus på mangfold i naturlige sammenhenger og spesielt i andre kulturers merkedager/høytider • Bruke sanger, ord og fortellinger som gir kjennskap til ulike kulturer

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

ALDER	BARNA SKAL	PERSONALET SKAL
1 – 2 ÅR	• Oppleve å være en del av fellesskapet i barnehagen • Etablere hverdagsrutiner i barnehagen • Bli møtt som selvstendige individer	• Legge vekt på trygge rammer ved oppstart i barnehagen • Være tilstede som trygge og gode rollemodeller • Tolke barnas nonverbale kroppsspråk og sørge for at de blir sett og hørt • Ha godt fang og gode hender
3 -4 ÅR	• Ha en begynnende innsikt i hva lokalsamfunnet og nærmiljøet kan tilby • Ha medvirkning i egen hverdag • Oppleve å være en del av et større fellesskap og danne egne nettverk • Bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner	• Ta barna med i besøk til ulike lokale næringer og aktivitetsarenaer • Legge til rette for demokratiske prosesser i hverdagen • Gjøre barna kjent med personer, steder og samfunnsinstitusjoner i nærmiljøet
5- 6 ÅR	• Bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer • Bli kjent med at samene er Norges urfolk og få kjennskap til samisk kultur • Få kjennskap til nasjonale minoriteter • Erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse • Oppmuntre til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet	• Gjennom samtaler, bøker og erfaringer • Gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager, kunst, kultur og mattradisjoner • Gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

ALDER	BARNA SKAL	PERSONALET SKAL
1 – 2 ÅR	• Oppleve varierte kunstformer som dans, drama, musikk og annen skapende virksomhet • Få varierte sanseopplevelser • Få uttrykke seg kreativt	• Ha tilgang og gjør bruk av ulike kunstformer. • Gjør bruk av forskjellige materialer og la barna eksperimentere
3 - 4 ÅR	• La barna møte ulike former for kunst og kultur • Få utfolde seg i ulike kreative uttrykksformer • Uttrykke seg gjennom musikk, sang og drama •	• Gi konsertopplevelser, ta med på utstillinger, lag egne utstillinger; både figurative, musikk og teater • Gi anledning og tilgang til ulike materialer, verktøy og instrumenter • Ha tilgang til utkledningsklær og stoffer • Oppmuntre og legge til rette for kreativitet både ute og inne
5 - 6 ÅR	• Ta i bruk ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi • Oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet	• Gi rom, støtte og berike barnas bearbeiding av møter med kunst og kultur • Gi mulighet til å bli kjent med tradisjoner og uttrykk i kunst og kultur både fra fortid og nåtid

ANTALL, ROM OG FORM

ALDER	BARNA SKAL	PERSONALET SKAL
1 – 2 ÅR	• Få kjennskap til tallene 1-3 • Gjøres kjent med begreper som stor, liten, over, under, opp, ned • Gjøres kjent med ulike former gjennom ulike aktivitetsmateriell; sirkel, trekant firkant	• Aktivt bruke telling i hverdagssituasjoner • Være bevisst på å bruke matematiske begreper og benevne hva barnet gjør • Bruke benevning i hverdagssituasjoner
3 -4 ÅR	• Tilgang til enkle spill • Kjennskap til ulike mål og måleenheter • Kunne sorteregjenstander etter størrelse, kategori og form • Kunne tallene fra 1-10	• Bruke tellebøker, leker, sanger, rim og regler • Ha tallene visuelt på veggen • Være med og få erfaring ved bruk av ulike mål og måleredskaper • Benevne ulike matematiske begreper i det daglige
5 - 6 ÅR	• Ha romforståelse inne og ute, orientering i rommet (over, under, ved siden av, høyre, venstre) • Kjennskap til ulike former som trekant, kvadrat, sirkel, rektangel og rombe • Forstå sammenheng mellom tall og mengde	• Spill med geometriske figurer • Benevne ulike tings plasseringer i det daglige • Telle og benevne ulike ting i hverdagssituasjoner • Lete etter geometriske figurer i og utenfor barnehagen • Legge til rette for bruk av pc til oppgaver med tall og former • Bruke rim og regler som inneholder tall o tallmengder